

Załącznik do Uchwały Nr 62/2024

Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej z dnia 10.06.2024 r.

Załącznik do Uchwały Nr 36/2024

Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej z dnia 20.06.2024 r.



**Bank Spółdzielczy
w Białej Podlaskiej**

Grupa BPS

Ujawnienie informacji dotyczących

adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom,

podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2023 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Informacje o Banku.....	5
2. Informacje o działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.....	5
3. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.	6
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF.	7
5. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF.	8
6. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.	14
6.1 Zarządzanie konfliktami interesów:	14
6.2 Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	16
7. Opis systemu kontroli wewnętrznej	17
8. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.....	24
9. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej.....	24

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom, podlegających ogłaszaniu według stanu na 31-12-2023 rok”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

Bank w zakresie niniejszego Ujawnienia:

- 1) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych;
- 2) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne - Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (EU) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Polityka ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu”, zatwierdzoną przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez *Stanowisko ds. Zgodności*.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bsbialapodlaska.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej
- 2) kod LEI Banku to 259400MW0X2IK50NDI70
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą do jednej złotówki, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

1. Informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej (dalej „Bank”) jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisanym do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000135125, NIP 5370001230, REGON 000500352.

Bank jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:

- a. ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- b. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
- c. ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze,
- d. innych ustaw oraz Statutu Banku.

Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Siedzibą Banku Spółdzielczego jest miasto Biała Podlaska.

Bank Spółdzielczy działa na terenie województwa lubelskiego oraz na terenie powiatów: łosickiego, siedleckiego i siemiatyckiego.

W 2023 roku Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

1. Centrala w Białej Podlaskiej, 21-500 Biała Podlaska ul. Kolejowa 5
2. Oddział w Białej Podlaskiej, 21-500 Biała Podlaska ul. Moniuszki 10
3. Oddział w Białej Podlaskiej 21-500 Biała Podlaska ul. Janowska 28
4. Oddział w Hannie, 21-220 Hanna 43C
5. Oddział w Janowie Podlaskim, 21-505 Janów Podlaski ul. 1-Go Maja 16
6. Oddział w Rossoszu 21-533 Rossosz ul. Batalionów Chłopskich 35A
7. Oddział w Tucznej, 21-523 Tuczna 192
8. Oddział w Zalesiu, 21-512 Zalesie ul. Warszawska 34
9. Oddział w Lublinie, 20-075 Lublin ul. Ewangelicka 4
10. Ekspozytura Terebelska, 21-500 Biała Podlaska ul. Terebelska 60B/11
11. Ekspozytura Orzechowa, 21-500 Biała Podlaska ul. Orzechowa 34
12. Punkt Kasowy Swory 21-500 Biała Podlaska ul. Kościelna 12
13. Filia Terespol 21-550 Terespol ul. Sienkiewicza 16/1
14. Punkt Kasowy Szpital 21-500 Biała Podlaska ul. Terebelska 57/65

2. Informacje o działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.

Załącznik nr 1 _EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		31.12.2023 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	52 569,59	50 441,04	39 444,28	58 405,05	54 496,52
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	52 569,59	50 441,04	39 444,28	58 405,05	54 496,52
3	Łączny kapitał (tys. zł)	67 069,59	64 941,04	40 944,28	59 905,05	55 996,52
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	289 867,39	311 460,51	342 380,71	362 197,43	377 854,44
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	18,14%	16,20%	11,52%	16,13%	14,42%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	18,14%	16,20%	11,52%	16,13%	14,42%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	23,14%	20,85%	11,96%	16,54%	14,82%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-	-	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	4,5000%	4,5000%	4,5000%	4,5000%	4,5000%
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	6,0000%	6,0000%	6,0000%	6,0000%	6,0000%
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000%	8,0000%	8,0000%	8,0000%	8,0000%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000%	2,5000%	2,5000%	2,5000%	1,8750%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-	-	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-	-	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-	-	-	3,0000%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000%	2,5000%	2,5000%	2,5000%	4,8750%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000%	10,5000%	10,5000%	10,5000%	12,8750%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	5 328,31	2 872,62	402,56	3 285,40	843,40
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	923 579,70	765 216,94	1 011 476,08	934 280,06	851 740,79

14	Wskaźnik dźwigni (%)	5,69%	6,59%	3,90%	6,25%	6,40%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-	-	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	5,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	5,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	578 262 008	346 348 331	438 251 788	421 476 875	267 269 680
EU-16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	179 253 695	162 490 623	136 677 172	111 891 057	106 071 575
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	26 596 378	38 153 033	32 390 677	24 045 362	32 880 065
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	152 657 317	124 337 590	104 286 495	87 845 695	73 191 510
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	379	236	420	480	365
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	837 520 669	769 309 877	700 597 883	661 866 784	674 486 957
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	364 434 419	434 488 288	324 869 719	466 897 071	382 340 746
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	230	177	216	142	176

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF.

Na przestrzeni 2023 roku, na podstawie informacji zarejestrowanych w Rejestr Incydentów Ryzyka Operacyjnego (RIRO), stwierdzono wystąpienie 296 zdarzeń operacyjnych. Łączna kwota strat operacyjnych brutto poniesiona na przestrzeni 2023 r. wyniosła 69,15 tys. PLN.

Podział zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych według kategoryzacji stosowanej przez Bank zawarto w tabeli poniżej.

(tys. PLN)

	Rodzaj zdarzenia	Strata brutto
1	Oszustwo wewnętrzne	0,00
2	Oszustwo zewnętrzne	0,00
3	Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	39,81
4	Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0,00
5	Uszkodzenia aktywów	0,00
6	Zakłócenia działalności i błędy systemów	29,34
7	Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	0,00
ŁĄCZNIE		69,15

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie / udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia / outsourcing), wdrażanie / doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego.

Wskaźnik stanowi pomnożoną przez 15% średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok z sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku:

- 1) Odsetki należne i podobne przychody,
- 2) Odsetki do zapłaty i podobne opłaty,
- 3) Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/ zmiennej stopie dochodu,
- 4) Należności z tytułu prowizji/opłat,
- 5) Koszty z tytułu prowizji/opłat,
- 6) Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych,
- 7) Pozostałe przychody operacyjne.

5. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF.

Ryzyko płynności w Banku bierze się z niedopasowania kontraktowych terminów zapadalności aktywów i pasywów, tj. w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów depozytami o krótszej zapadalności. Realizować się ono może poprzez brak możliwości wywiązania się ze swoich bieżących zobowiązań lub też poprzez straty wynikające ze wzrostu kosztu finansowania, który nie jest pochodną zmienności rynkowych stóp procentowych. Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności / stałego i rosnącego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań. Bank zarządza płynnością złotową i walutową zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, a także pozabilansowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami. W ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wydzielony został podmiot, którego podstawowym zadaniem jest udzielanie pomocy płynnościowej jego Uczestnikom w sytuacji zagrożenia – Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Bank nie wprowadza procedury zarządzania płynnością śróddzienną ponieważ przepływy pieniężne w ciągu dnia

zabezpiecza Bank Zrzeszający; Bank jest zobowiązany do zabezpieczenia płynności na koniec dnia operacyjnego.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- Rada Nadzorcza
- Zarząd Banku
- Członek Zarządu ds. Finansowo-Księgowych
- Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz
- Zespół Administracji i Monitoringu Transakcji

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności;
- 2) Za przeprowadzanie transakcji mających wpływ na ryzyko płynnością Banku, w ramach obowiązujących limitów oraz zarządzanie i monitorowanie płynności śróddziennej odpowiedzialny jest Główny Księgowy.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza – która:

- a) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
- b) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- c) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
- d) wyznacza akceptowalną tolerancję na ryzyko płynności,
- e) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.
- f) zatwierdza strategię finansowania Banku .

2. Zarząd Banku:

- a) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
- b) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności;
- c) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację tych zasad;
- d) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko.
- e) zatwierdza scenariusz planów awaryjnych płynności.

3. Główny Księgowy:

- a) nadzoruje funkcjonowanie Zespołu Finansowo-Księgowego,
- b) przeprowadza transakcje mające wpływ na ryzyko płynnością Banku, w ramach obowiązujących limitów,
- c) odpowiada za utrzymanie i skład portfela aktywów płynnych na poziomie zabezpieczającym płynność finansową Banku i zapobiegającym powstaniu strat operacyjnych, wynikających z ryzyka płynności rynku (produktu).
- d) monitoruje każdego dnia roboczego wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w Banku BPS. S.A.,

- e) analizuje wartości zasileń i odprowadzeń gotówki w poszczególnych jednostkach organizacyjnych oraz przepływów zleceń klientów,
 - f) podejmuje decyzje o ulokowaniu nadwyżki środków,
 - g) analizuje sytuację płynnościową rynku międzybankowego,
 - h) monitoruje bieżącą wartość rynkową płynnych papierów wartościowych.
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz - będący komórką odpowiedzialną za zarządzanie poprzez identyfikację, pomiar i ocenę poziomu, wykonując zadania związane z:
- a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
 - b) zgłasza potrzebę zmian w polityce płynnościowej Banku;
 - c) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
 - d) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
 - e) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
 - f) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
 - g) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
 - h) oceną poziomu ryzyka płynności;
 - i) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
 - j) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
 - k) opracowuje propozycje rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
 - l) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
 - m) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności w tym:
 - a) Wymóg pokrycia wpływów netto – LCR
 - b) Wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto - NSFR
 - c) nadzorcze miary płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej.

W ramach zarządzania płynnością krótkoterminową Bank wyróżnia: zarządzanie stanem gotówki w kasach, zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku. Zarządzanie stanem gotówki w kasach oraz stanem środków na rachunku bieżącym składa się na zarządzanie płynnością dzienną. W ramach zarządzania płynnością dzienną (śróddzienną) dokonywany jest pomiar dziennych wpływów i wypływów ogółem wraz z prognozą ewentualnych niedoborów, które mogą powstać w ciągu dnia. W przypadku nieoczekiwanych zakłóceń przepływów płynności pieniężnej Bank znając poziom i terminy lokat terminowych składanych w Banku Zrzeszającym realizuje rozliczenia bieżące, które zamykają dzień operacyjny z jednoczesnym zmniejszeniem bądź nieodnowieniem lokat terminowych na następne okresy. Zarządzając ryzykiem płynności bank powinien utrzymywać odpowiednią nadwyżkę płynności, złożoną z łatwo zbywalnych aktywów, w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem płynności. Kształtowanie się płynności w okresie do jednego miesiąca poddawane jest stałej ocenie, gdyż kluczowe znaczenie dla Banku ma możliwość zachowania płynności w najbliższym horyzoncie czasowym, tzn. wykonania wszystkich zobowiązań przypadających na ten właśnie okres.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku. Za zgromadzone w Banku depozyty Bank przyjmuje:

- bazę depozytową środki bieżące i terminowe podmiotów niefinansowych
- środki pochodzące od jednostek samorządu terytorialnego

Depozyty ogółem stanowią główne źródło finansowania działalności Banku, na ostatni dzień 2023r. stanowiły one 91,72 % pasywów ogółem.

Na datę 31.12.2023 r. ich struktura przedstawiała się następująco:

- depozyty osób fizycznych stanowiły 6,20% depozytów ogółem,
- depozyty rolników stanowiły 10,08% depozytów ogółem,
- depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych stanowiły 22,75% depozytów ogółem,
- depozyty jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 5,97% depozytów ogółem.
- depozyty podmiotów finansowych (nie bankowych) 0 %.

Bank nie prowadzi analiz struktury depozytów z uwzględnieniem podziału na branże i geograficzne segmenty rynku.

Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków czyli tzw. osadem na depozytach. W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności, Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów (a tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym. Ma to odzwierciedlenie w charakterystyce konstruowanych produktów depozytowych.

W zakresie utrzymywania rezerw płynności Bank rozróżnia podstawową rezerwę płynności, która jest sumą pozycji:

- 1) kasa;
- 2) należności od NBP lub innego banku utrzymującego rezerwę obowiązkową z terminem płatności do 7 dni, z wyłączeniem kwoty rezerwy obowiązkowej;
- 3) należności od podmiotu regulowanego, którym przypisana została waga ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności do 7 dni;
- 4) instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni;

oraz uzupełniającą rezerwę płynności, która sumuje pozycje:

- 1) należności od NBP lub innego banku utrzymującego rezerwę obowiązkową Banku z terminem płatności powyżej 7 dni i do 30 dni, z wyłączeniem kwoty rezerwy obowiązkowej;
- 2) należności od podmiotu regulowanego, którym przypisana została waga ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności powyżej 7 dni i do 30 dni;
- 3) instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w okresie powyżej 7 dni i do 30 dni;
- 4) instrumenty dłużne o obniżonym ryzyku szczególnym w kwocie możliwej do uzyskania w okresie do 30 dni;
- 5) kapitałowe papiery wartościowe płynne i zdywersyfikowane w kwocie możliwej do uzyskania w okresie do 30 dni;

- 6) otrzymane bezwarunkowe zobowiązania pozabilansowe, z których Bank może efektywnie otrzymać środki na własne konto w terminie do 10 dni roboczych od dnia podjęcia decyzji o wykorzystaniu uprawnienia;
- 7) przepływy pieniężne wynikające z terminowych transakcji pozabilansowych bieżących oraz prostych rozłożone na należności i zobowiązania w poszczególnych walutach, w terminach i kwotach wynikających z realizacji umowy wyznaczone w sposób ostrożny, dotyczące należności z terminem płatności do 30 dni.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. Zgodnie z Uchwałą nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień sprawozdawczy. Normy te dotyczą zarówno płynności krótkoterminowej (M1 i M2) jak długoterminowej (M3 i M4).

Tabela - Kalkulacja nadzorczych miar płynności na dzień 31.12.2023 roku

MIARY PŁYNNOCI	WARTOŚĆ MINIMALNA	WARTOŚĆ
M1 - luka płynności krótkoterminowej	0,00	418 825 346,26
M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej	1,00	2,06
M3 - współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych funduszami własnymi	1,00	1,69
M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	3,42

Dodatkowo, zgodnie z wymogami nałożonymi przez Rozporządzenie CRR oraz wydanymi do niego aktami delegowanymi, Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR, który obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik płynności LCR jako wyrażony w procentach iloraz zabezpieczenia przed utratą płynności i wypływów płynności netto. Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej odnotował na dzień 31.12.2023 r. wskaźnik LCR na poziomie 379%. Sprawozdania dotyczące wskaźnika LCR Bank sporządza w dwóch formach:

- LCR DA EBA ITS PL -sprawozdanie sporządzane raz w miesiącu
- IPS Liquidity – sporządzane w rytmie dziennym.

Ponadto Bank kalkuluje wskaźnik stabilnego finansowania netto NSFR również w dwóch rytmach ; dziennym i miesięcznym. Wartość wskaźnika na ostatni dzień roku 2023 wyniosła 231%.

Analiza nadzorczych miar płynności i podstawowych limitów w ryzyku płynności sporządzana jest na każde posiedzenie Zarządu Banku. Analiza ryzyka płynności sporządzana jest w okresach kwartalnych dla Zarządu Banku, a w okresach półrocznych dla Rady Nadzorczej.

Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka określonego przez Radę Nadzorczą oraz tolerancji na ryzyko. Wysokość limitów została określona na podstawie:

- 1) planowanego rozwoju działalności kredytowej i depozytowej Banku, w tym rozwoju działalności walutowej Banku;
- 2) zmian w zakresie produktowej oferty kredytowej i depozytowej;
- 3) analizy danych historycznych w zakresie struktury terminowej i podmiotowej podstawowych źródeł finansowania działalności Banku;
- 4) analizy danych historycznych w zakresie danych będących podstawą do wyznaczania wewnętrznych limitów;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) wyników szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności;
- 7) przewidywanej ekspozycji na ryzyko płynności, wynikającej z planów strategicznych i rocznych planów finansowych Banku;
- 8) planowanych zmian w otoczeniu makroekonomicznym;

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności. Bank stosuje schematy urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów, aby poprawnie prognozować zachowanie się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów. Analizę urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów na dzień 31.12.2023r. przedstawia tabela poniżej.

	a'vista	1 do 7 dni	7 do 1 msc	1 do 3 msc	3 do 6 msc	6 m do 1 roku	1r do 2 lat	2 do 5 lat	pow 5 lat
	min	min	min	min	min	min	min	min	min
Limit	0,7	1	1	1	1	1	1	1	1
Wskaźnik luki	1,15	4,78	4,47	4,15	3,82	3,88	4,14	4,97	1,08

Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Bank bada strukturę pasywów długoterminowych w powiązaniu ze strukturą aktywów długoterminowych i ustala limity zaangażowania w te aktywa.

Bank posiada plan awaryjny utrzymania płynności, który określa strategię i tryb postępowania w przypadku niedoborów płynności w sytuacjach awaryjnych opisanych scenariuszami warunków skrajnych, a także pozwala na uzyskanie zdolności do kompensacji niedoborów w dłuższym horyzoncie czasu.

Podstawą do budowy testów scenariuszowych są scenariusze warunków skrajnych, określone w trzech wariantach:

- 1) wewnętrznym, którymi są:
 - a) wycofanie Obligacji Skarbowych oraz Obligacji BGK z aktywów płynnych na potrzeby obliczenia Wymogu pokrycia wypływów netto – LCR
 - b) utrata zaufania do Banku, czego skutkiem jest powiększenie wypływów o 20%
 - c) utrata reputacji Banku, czego skutkiem jest powiększenie wypływów w sektorach mających zastosowanie wagi 40% do 100% kwoty, w przedziale wagowym 20-35% zwiększenie wypływów o 50%, oraz w przedziale wagowym do 15% - zwiększenie wypływów o 20%,

- d) awarie systemów komputerowych, brak połączeń telekomunikacyjnych, brak zasileń energetycznych lub wyłączeniami;
- 2) systemowym, którymi są:
- a) wzrost rynkowych stóp procentowych,
 - b) zakłócenia rozliczeniowe na rynku międzybankowym;
 - c) wyznaczanie nadwyżki płynności na podstawie urealnionej luki płynności;
- 3) mieszanym, którymi są:
- a) wycofanie Obligacji Skarbowych oraz Obligacji BGK z aktywów płynnych na potrzeby obliczenia Wymogu pokrycia wypływów netto – LCR, z jednoczesnym powiększeniem wypływów o 20%
 - b) wycofanie Obligacji Skarbowych oraz Obligacji BGK z aktywów płynnych na potrzeby obliczenia Wymogu pokrycia wypływów netto – LCR, z jednoczesnym powiększeniem wypływów w sektorach mających zastosowanie wagi 40% do 100% kwoty, w przedziale wagowym 20-35% zwiększenie wypływów o 50%, oraz w przedziale wagowym do 15% - zwiększenie wypływów o 20%.

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku. Bank był przygotowany do pokonania przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. W analizowanym okresie nie wystąpiły czynniki, które obligowały do wprowadzenia Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

W kontekście dywersyfikacji źródeł finansowania - Bank dzieli je na dwie grupy: kapitały własne oraz depozyty pozyskane klientów. Rozróżniamy tu depozyty bieżące oraz terminowe. Bank pozyskuje depozyty od szerokiej gamy klientów. Są to osoby prywatne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych, rolnicy, przedsiębiorcy indywidualni, przedsiębiorstwa prywatne oraz instytucje rządowe i samorządowe.

6. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.

6.1 Zarządzanie konfliktami interesów:

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w Polityce wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Z uwagi na charakter działalności Banku, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów w Banku obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,
- 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem,
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Podstawowe zasady zapobiegania ryzyku konfliktu interesów.

1. Bank ustala następujące zasady w zakresie zapobiegania ryzyku konfliktu interesów:

- 1) członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej, a także osoby pełniące kluczowe funkcje powinny unikać działań, które mogą spowodować możliwość wystąpienia konfliktu interesów,
- 2) członkowie organów, którzy mają zasiadać w organach innych podmiotów informują o tym fakcie Radę Nadzorczą,
- 3) obowiązkiem członków organów Banku jest ujawnienie Bankowi wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą spowodować konflikt interesu,
- 4) obowiązkiem członka organu jest uchylenie się od głosowania lub decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesu lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku,

2. Stosowane są odpowiednie zasady zawierania przez Bank transakcji z:

- 1) podmiotami zależnymi lub powiązanymi z Bankiem lub członkami organów, a także podmiotami powiązanymi z członkami organów i osobami na stanowiskach kierowniczych,
- 2) pracownikami, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także podmiotami powiązanymi z tymi pracownikami,
- 3) członkami Banku.

3. Stosowany jest odpowiedni podział zadań, decyzyjności i procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz konfliktowi personalnemu, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów.

4. Podejmowane są zdecydowane działania w odpowiedzi na wszelkie naruszenia Polityki.

Mechanizmy kontrolne w zakresie ryzyka konfliktu interesów.

1. W Banku zostały jednoznacznie określone kompetencje oraz schematy podległości służbowej w obszarze zarządzania na różnych szczeblach organizacyjnych.

2. Podział kompetencji zapobiega przyporządkowaniu zakresu odpowiedzialności mogącemu prowadzić do konfliktu interesów. Bank unika przypisanie poszczególnym osobom bądź zespołom zakresu odpowiedzialności powodującego powstawanie konfliktu interesów, który może prowadzić do ukrywania szkód, błędów lub niewłaściwych działań.

3. Tworząc, dokumentując i aktualizując schematy podległości zawarte w Regulaminie organizacyjnym, a także w innych regulacjach wewnętrznych należy identyfikować i eliminować potencjalne konflikty interesów, służy temu m.in. dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie struktury organizacyjnej, podziału zadań, systemu decyzyjnego.

4. Mechanizmem kontrolnym jest również :

1) przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych dotyczących zawierania transakcji i nadzór nad ich stosowaniem,

2) obowiązek zgłaszania ryzyka konfliktu interesów przez członków organów Banku i pracowników, a także odpowiednio powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie (dotyczy to również sytuacji konfliktu interesów między Bankiem i klientem lub członkiem organu/pracownikiem i klientem).

5. Przypadki zgłoszenia ryzyka konfliktu interesów, uzyskane od członków organów lub pracowników lub też będące skutkiem przeglądu zarządczego są przekazywane do komórki ds. zgodności – prowadzącej odpowiednią ewidencję (Rejestr konfliktów interesów).

W Banku nie zidentyfikowano istotnych faktycznych lub potencjalnych konfliktów interesów.

6.2 Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w „Polityce wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej” maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznych do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie równym 5.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01-01-2023 r.

W Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej nie powołano Komitetu do spraw wynagrodzeń, ponieważ Bank nie jest bankiem istotnym w rozumieniu art. 4 pkt 35 ustawy Prawo bankowe.

Bank realizuje politykę wynagradzania, której zasady określono w regulacjach wewnętrznych. Realizacja polityki wynagrodzeń ma na celu:

- 1) wspieranie prawidłowego rozwoju, a także bezpieczeństwa Banku,
- 2) skuteczne zarządzanie ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka, wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą Banku poziom ryzyka (apetyt na ryzyko),

- 3) wspieranie realizacji przyjętej strategii działalności,
- 4) ograniczenie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów.

Podstawę kształtowania polityki wynagrodzeń pracowników Banku stanowi wynagrodzenie zasadnicze. Różnicowanie wynagrodzenia zasadniczego pracowników Banku realizowane jest w oparciu o zajmowane stanowisko pracy i kwalifikacje pracownika.

W zależności od wyników finansowych osiągniętych przez Bank oraz indywidualnej oceny pracy pracownicy mogą otrzymać premię uznaniową.

Wynagrodzenia członków Zarządu Banku i osób pełniących funkcje kierownicze w Banku są tak ustalane, aby odpowiadały w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy, stopniowi odpowiedzialności i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniały ilość i jakość świadczonej pracy.

Rada Nadzorcza opiniuje i monitoruje wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze biorąc pod uwagę zarządzanie ryzykiem oraz zachowanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. Rada Nadzorcza nadzoruje stosowanie przez Bank polityki wynagrodzeń i corocznie ocenia prawidłowość jej stosowania.

7. Opis systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej zwanym dalej „Bankiem”, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem jest zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego zapewnienie:

1. skuteczności i efektywności działania;
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4. zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
2. Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
3. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
4. Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;

5. Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne co najmniej procesom istotnym.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
 - 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli powiązania celów o których mowa w Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej:

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej, zorganizowane są na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1 pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników banku zatrudnionych na stanowiskach związanych z zarządzaniem ryzykiem lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w §3 ust. 2 Rozporządzeniu ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz działalność komórki do spraw

zgodności poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania.

3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola realizowana na pierwszej linii obrony:

1. Kontrola na pierwszej linii obrony jest realizowana we własnym zakresie przez Bank.
2. Celem kontroli realizowanej na pierwszej linii obrony jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki i komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
3. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Kontrola realizowana na drugiej linii obrony:

1. Kontrola na drugiej linii obrony jest realizowana we własnym zakresie przez Bank.
2. Kontrola realizowana na drugiej linii obrony to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, w tym Stanowisko ds. Compliance i kontroli wewnętrznej podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na pierwszej linii obrony, z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
3. Kontrola, o której mowa w ust. 1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na drugiej linii obrony jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na pierwszej linii obrony i na drugiej linii obrony oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
4. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej.

Kontrola realizowana na trzeciej linii obrony:

1. Kontrola realizowana na trzeciej linii obrony to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku.
2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na pierwszej i drugiej linii obrony, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

Odpowiedzialność organów zarządzających i nadzorujących za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej :

Zarząd Banku :

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach organizacyjnych, stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli oraz Stanowisko ds. Compliance i kontroli wewnętrznej.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność Stanowisku ds. Compliance i kontroli wewnętrznej oraz zapewnia środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na tym stanowisku.
3. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. Compliance i kontroli wewnętrznej oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do specjalistycznych pomieszczeń oraz niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
4. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.

5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:

1) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;

2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej Banku i Komitetowi Audytu powołanemu w Banku, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;

3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności, podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.

6. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 5.

Rada Nadzorcza Banku:

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od:

1) Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej,

2) Innej komórki pełniącej funkcje kontrolne,

3) Zarządu Banku,

4) Komitetu Audytu,

5) Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego,

6) Biegłego rewidenta

7) Uprawnione instytucje/podmioty zewnętrzne np. UKNF, UOKIK.

3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. Compliance i kontroli wewnętrznej. Ocena dokonywana jest na podstawie:

1) wyników audytu wewnętrznego w danym roku kalendarzowym,

2) wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,

3) raportów z działalności audytu wewnętrznego SSOZ BPS,

- 4) wyników niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych,
 - 5) innych informacji dotyczących adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku.
4. Ocena skuteczności i adekwatności realizacji funkcji audytu wewnętrznego jest realizowana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.
 5. Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
 6. Rada Nadzorcza Banku informuje Spółdzielnię o wynikach oceny, o której mowa w ust. 3.
 7. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
 - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku, dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza Politykę Zgodności Banku;
 - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

Komitet Audytu:

W Banku funkcjonuje Komitetu Audytu powołany przez Radę Nadzorczą Banku do zadań którego należy w szczególności:

1. Monitorowanie:

- a) procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c) wykonywania czynności rewizji finansowej;
2. Kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
 3. Informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
 4. Dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku.

System zarządzania ryzykiem

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności.

Najważniejsze elementy systemu zarządzania to system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Podlaskiej realizowane jest na podstawie regulacji zewnętrznych i wewnętrznych obowiązujących w Banku.

System zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie ryzyka, raportowanie, zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

W strukturze organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej funkcjonuje Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, który monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz jest podległy Prezesowi Zarządu.

Bank identyfikuje następujące ryzyka:

- ryzyko kredytowe i kontrahenta oraz jego pochodna wymieniona w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r. zwanej dalej Dyrektywą, tj. ryzyko koncentracji, rezydualne,
- ryzyko rynkowe, rozumiane jako ryzyko walutowe,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne, zawierające w sobie ryzyko systemów informatycznych,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko kapitałowe (niewypłacalności),
- ryzyko biznesowe (wyniku finansowego),
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyko cen papierów wartościowych,
- inne ryzyka uznane przez Bank za istotne.

Bank opracowuje plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, które mogą szczególnie istotnie wpłynąć na funkcjonowanie Banku, w szczególności plany awaryjne wymagane przez przepisy zewnętrzne. Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, a także odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne aktualnej informacji o

ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Bank alokuje zasoby niezbędne do efektywnego zarządzania ryzykiem, zapewnia adekwatny poziom merytoryczny pracowników wykonujących czynności związane z zarządzaniem ryzykiem, w szczególności poprzez rekrutację osób o odpowiednich kompetencjach oraz zapewnienie pracownikom szkoleń w zakresie zarządzania ryzykami. Pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem są zobowiązani do zapoznawania się z przepisami wewnętrznymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem oraz ich przestrzegania.

8. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej, która ma charakter uprzedni (przed powołaniem) i następczy (w trakcie pełnienia funkcji). Rada Nadzorcza zgodnie z przyjętymi regulacjami dokonuje oceny odpowiedniości Członków Zarządu. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej spełniają wymagania określone art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków, oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

9. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej:

10.06.2014 r. Paweł Mincewicz
(data) Prezes Zarządu

.....
podpis

10.06.2014 r. Krzysztof Grzeczyński
(data) Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

10.06.2014 r. Ireneusz Kowalewicz
(data) Członek Zarządu

.....
podpis

